

Komunikācijas veidi, komunikācijas procesa elementi, komunikācijas līdzekļi un to ietekme

1. uzdevums.

1.1. Izpēti latviešu valodas frazeoloģismus, kuros minēti vārdi “runāt” un “klausīties”! Secini, kādu informāciju par komunikāciju var gūt no frazeoloģismiem!

	runāt	klausīties
Secinājums		

1.2. Izraksti frazeoloģismu, kuru varētu lietot savā valodā, un novērtē to!

Frazeoloģisms, kuru varētu lietot savā valodā	Frazeoloģisma nozīme	Saziņas situācija, kurā frazeoloģismu varētu lietot

1.3. Klasē pārrunāji un salīdziniet iegūto informāciju!

2. uzdevums. Uzraksti savu definīciju vārdam “komunikācija”!

3. uzdevums.

3.1. Izmantojot vārdnīcas un internetā pieejamo informāciju, analizē dažādas jēdziena “komunikācija” definīcijas! Nosaki kopīgo un atšķirīgo tajās! Salīdzini tās ar savu veidoto definīciju!

Kopīgais	Atšķirīgais

3.2. Secini, kas nepieciešams, lai komunikācija būtu iespējama!

3.3. Izveido komunikācijas procesa shēmu, apkopojot iegūto un analizēto informāciju!

4. uzdevums.

4.1. Īsi raksturo katru no komunikācijas veidiem, izmantojot iepriekš izzināto informāciju un savu pieredzi!

Komunikācijas veidi	Īss raksturojums
Starppersonu komunikācija	
Grupu komunikācija	
Masu komunikācija	

4.2. Strādā mācību grupā! Salīdziniet izveidotos raksturojumus un papildiniet tos, ja gūtas jaunas un būtiskas idejas!

4.3. Seciniet un pārrunājiet, kurš komunikācijas veids visbiežāk sastopams jūsu ikdienā! Kāpēc? Pamatojiet savu viedokli!

4.4. Aktualizē savu sociālo pieredzi un meklē informāciju internetā par dažādām saziņas situācijām! Mini atbilstošus piemērus un saziņas mērķi katram komunikācijas veidam!

Komunikācijas veidi	Saziņas situācijas	Saziņas mērķis
Starppersonu komunikācija		
Grupu komunikācija		
Masu komunikācija		

4.5. Analizē 4.4. uzdevumā izvēlētās saziņas situācijas, izmantojot iepriekš izstrādāto saziņas procesa shēmu!

Galvenie komunikācijas procesa elementi	Saziņas situācijas		
	Starppersonu komunikācija	Grupu komunikācija	Masu komunikācija
Sūtītājs (autors)			
Ziņojums			
Saņēmējs (adresāts)			
Ziņojuma kanāls			
Atgriezeniskā saite			

4.6. Apspriediet klasē analizētās saziņas situācijas un kopīgi seciniet, vai tās varētu uzskatīt par efektīvām vai neefektīvām! Kāpēc? Argumentēti pamatojiet secinājumu!

5. uzdevums.

5.1. No kura cilvēka, grupas vai masu medija, tavuprāt, varētu mācīties, kā veiksmīgāk komunicēt ar apkārtējiem? Pamato savas domas!

Persona, grupa vai masu medijs	Pamatojums

5.2. Pārrunā ar klasesbiedriem pozitīvos piemērus! Secini, kādi būtiski nosacījumi jāievēro dažādās situācijās, lai komunikācija būtu veiksmīga!

- 1.
- 2.
- 3.
- ...

5.3. Izvērtē savas līdzšinējās komunikācijas prasmes pēc 5.2. uzdevumā izvirzītajiem veiksmīgas komunikācijas nosacījumiem! Secini, kas tev padodas un kas būtu jāpilnveido!

Man padodas

-
-
-

Man jāpilnveido

-
-
-

6. uzdevums.

6.1. Uzraksti viedokli (70–90 vārdu) par Edgara Kramaņa teikto: “Ar vārdiem cilvēkam ir daudz vieglāk nodot nepatiesu informāciju nekā ar balss skanējumu, acu skatienu vai ķermeni.”

6.2. Apspriediet klasē uzrakstītos viedokļus un kopīgi seciniet, kas komunikācijas procesā ir vissvarīgākais – vārdi, balss vai ķermeņa valoda!

6.3. Pārrunājiet klasē, kādas ir galvenās atšķirības starp verbālo un neverbālo saziņu! Izveidojiet atgādni!

7. uzdevums. Noskaties trīs videomateriālus!

Valsts prezidenta Egila Levita uzruna Vecgada vakarā	https://www.youtube.com/watch?v=t8Je_xKMRXw
Filmas “Dvēseļu putenis” reklāmas videomateriāls	https://www.youtube.com/watch?v=qWN4qY55pJc
LTV1 raidījuma “Kultūrdeva” fragments “Reperis vai dzejnieks”	https://ltv.lsm.lv/lv/raksts/11.02.2020-reperis-vai-dzejnieks.id179806/

7.1. Analizē un salīdzini saziņas situācijas pēc dotajiem kritērijiem! Informāciju apkopo tabulā!

Saziņas situācijas analīzes kritēriji		Saziņas situācijas		
		Valsts prezidenta Egila Levita uzruna Vecgada vakarā	Filmas "Dvēseļu putenis" reklāmas videomateriāls	LTV1 raidījuma "Kultūrdeva" fragments "Reperis vai dzejnieks"
Komunikācijas veids				
Komunikācijas mērķis				
Komunikācijas procesa pamatelementi	Sūtītājs (autors)			
	Ziņojums			
	Saņēmējs (adresāts)			
	Ziņojuma kanāls			
	Atgriezeniskā saite			
Verbālie izteiksmes līdzekļi un to raksturojums				
Neverbālie izteiksmes līdzekļi un to raksturojums				
Grafiskie līdzekļi un to ietekme uz adresātu (burti, virsraksti, attēli, u. c.)				

7.2. Pārrunājiet klasē analizētās saziņas situācijas! Ja nepieciešams, papildiniet vai precizējiet informāciju!

7.3. Uzraksti ieteikumus, ja kādā no saziņas situācijām pamanīji būtiskas nepilnības!

7.4. Uzraksti secinājumus par analizētajām saziņas situācijām!

Ieteikumi			
Secinājumi			

7.5. Secini, ko jaunu un ikdienas saziņā izmantojamu uzzināji no analizētajām situācijām!

8. uzdevums. Formulē, kāda ir tava attieksme pret reklāmām! Domas pamato ar konkrētiem piemēriem!

9. uzdevums.

9.1. Izpēti interneta vidē atrodamās preču un pakalpojumu reklāmas!

9.2. Klasē kopīgi izvēlieties trīs dažādas reklāmas un analizējiet tās pēc dotajiem kritērijiem! Pārrunājiet rezultātu! Ja nepieciešams, veiciet labojumus vai precizējumus!

Kritēriji		Reklāmu analīze		
		1. reklāma	2. reklāma	3. reklāma
Reklāmas adresāts				
Neverbālie izteiksmes līdzekļi				
Verbālie izteiksmes līdzekļi	Morfoloģiskie līdzekļi			
	Leksiskie līdzekļi			
	Sintaktiskie līdzekļi			
	Stilistiskie līdzekļi			
Grafiskie izteiksmes līdzekļi				

9.3. Secini, kāda ir reklāmā lietoto neverbālo, verbālo un grafisko līdzekļu ietekme uz adresātu!

Secinājumi	reklāma	reklāma	reklāma
Neverbālo līdzekļu ietekme uz adresātu			
Verbālo līdzekļu ietekme uz adresātu			
Grafisko līdzekļu ietekme uz adresātu			

9.4. Secinājumus pārrunāji klasē!

9.5. Iepazīsties ar Reklāmas likuma 2. nodaļas “Reklāmai izvirzāmās vispārīgās prasības” saturu! Secini, vai analizētajās reklāmās ievērotas visas likumā noteiktās prasības! (Likums pieejams šeit: [https://www.vestnesis.lv/ta/id/163-reklamas-likums.](https://www.vestnesis.lv/ta/id/163-reklamas-likums))

	Atbilst prasībām	Neatbilst prasībām, jo ...
1. reklāma		
2. reklāma		
3. reklāma		

9.6. Secinājumus pārrunāji klasē!

10. uzdevums. Diskutējiet klasē par to, kā reklāmas ietekmē/neietekmē vērtības, cilvēku sociālos paradumus un uzvedību, attieksmi citam pret citu!

11. uzdevums.

11.1. Strādā mācību grupā! Izveidojiet reklāmu kādam jums aktuālam produktam vai pakalpojumam! Pirms reklāmas izveidošanas pārrunāji dotos jautājumus un atbildes pierakstiet tabulā!

Kādam produktam vai pakalpojumam jāveido reklāma?	
Kas ir reklāmas mērķauditorija? Kādi paradumi, vērtības un rīcība tai raksturīga?	
Kādi neverbālie izteiksmes līdzekļi jāizmanto?	
Kādi verbālie līdzekļi (morfoloģiskie, leksiskie, sintaktiskie, stilistiskie) jāizmanto, lai reklāma būtu piemērota un saprotama konkrētajai mērķauditorijai?	
Kādi grafiskie izteiksmes līdzekļi jāizmanto, lai vēstījums būtu atmiņā paliekošs?	
Citas būtiskas piezīmes	

11.2. Prezентējiet reklāmas klasē! Vērtējiet citu grupu darba rezultātu! Seciniet, kurai grupai/grupām izdevusies vislabākā reklāma! Pamatojiet savu vērtējumu!

12. uzdevums.

12.1. Izmantojot internetā pieejamo informāciju, noskaidro, kad un kāpēc tika radītas emocijzīmes!

12.2. Pārskatot sarakstes ikdienā lietotajās elektroniskās saziņas platformās un/vai lietotnēs, secini, kuras trīs emocijzīmes izmanto visbiežāk? Kāpēc tieši šīs emocijzīmes?

Emocijzīme	Lietojuma pamatojums

12.3. Salīdzini ar klasesbiedriem iegūto rezultātu!

Seciniet, kādas ir kopīgās un atšķirīgās tendences emocijzīmju lietošanā!

13. uzdevums.

13.1. Izpētiet 3 dažādu valsts iestāžu sociālo tīklu profilus un seciniet, vai šīs iestādes publiskajā komunikācijā lieto emocijzīmes! Iegūto informāciju apkopojiet tabulā!

Valsts iestādes nosaukums	Sociālā platforma (piemēram, Facebook, Twitter, Instagram u. c.)	Lietotās emocijzīmes un konteksts, kādā tās izmantotas	Secinājums

13.2. Secinājumus pārrunājiēt klasē!

14. uzdevums. Kurās saziņas situācijās emocijzīmju lietojums ir pieļaujams, bet kurās – nav pieļaujams? Pamato savas domas! Secinājumus pārrunājiēt klasē!

15. uzdevums.

15.1. Strādā mācību grupā! Apspriediet, kādas ir emocijzīmju lietošanas priekšrocības un kādi ir trūkumi! Uzrakstiet secinājumus!

Emocijzīmju lietošanas priekšrocības	Emocijzīmju lietošanas trūkumi
Secinājumi	

15.2. Pārrunājiēt secinājumus klasē!

15.3. 2019. gada septembrī Raiņa un Aspazijas mājā tika atklāta izstāde “Emodži dzeja”. Tās veidotāja māksliniece Vita Eksta aktualizēja jautājumu: vai šīs mūsdienu piktogrammas, ko izmantojam tikai kā teksta papildelementu, spētu aizstāt valodu pilnībā? Diskutējiet par šo jautājumu klasē!

15.4. Izveidojiet ieteikumus ikvienam valodas lietotājam, lai nākotnē cilvēki saziņā neizmantotu tikai emocijzīmes, bet domātu arī par valodas attīstību un pilnveidošanu!

16. uzdevums.

16.1. Iedomājies, ka tev būtu iespēja uzrunāt Latvijas jauniešus par kādu aktuālu tematu!

Pārdomā:

- kāds būs komunikācijas veids;
- kāds būs komunikācijas mērķis;
- kur, kad un kā teksts tiks izmantots;
- kādus avotus izmantosi informācijas iegūšanai;
- kādus verbālos un grafiskos izteiksmes līdzekļus izvēlēšies;
- kādu iespaidu vēlētos radīt ar neverbālajiem izteiksmes līdzekļiem!

Informāciju apkopo tabulā!

Teksta temats	
Komunikācijas veids	
Komunikācijas mērķis	
Vieta	
Laiks	
Ziņojuma kanāls	
Atgriezeniskā saite	
Verbālie izteiksmes līdzekļi	
Neverbālie izteiksmes līdzekļi	
Grafiskie līdzekļi	

16.2. Izveido multimodālu tekstu par izvēlēto tematu pēc noteikta plāna!

Informācija par izvēlēto tematu un informācijas ieguves avoti	
Teksta plāns	
Teksta melnraksts	
Teksta tīrraksts	

16.3. Sarīkojiet klasē tekstu prezentāciju semināru un demonstrējiet sava darba rezultātu!